

Lesonice

Odkud se v názvu rodu hrabat z Reichenbachu a Lesonic vzal onen přídomek malé moravské obce v okrese Třebíč? Možná nebude od věci rozvést trošku historii Lesonic – už jen z toho důvodu, že v době, kdy měla obě tato panství společného majitele, sloužili někteří obyvatelé Bzence ve službách vrchnosti v Lesonicích a samozřejmě také naopak. Mnozí z nich zde již zůstali natrvalo usazeni. Některé bzenecké rodiny by tak mezi svými předky dozajista našly někoho z Lesonic, stejně jako bychom se v Lesonicích mohli ve starých matrikách setkat s obyvateli Bzence.

V roce 1823 zakoupil lesonické panství od hraběnky Trautmannsdorfové kurfiřt Vilém II. Hesenský pro hraběnku Emílii z Reichenbachu, která název panství připojila ke svému dosavadnímu predikátu. Po její smrti přešlo panství na syna Gustava Karla z Reichenbachu a Lesonic. Od roku 1874 pak bylo panství zapsáno na dceru jeho bratra Viléma Otty (majitele bzeneckého panství) - Pavlínu z Reichenbachu a Lesonic, později provdanou z Löwensteinu, Wertheimu a Freudenbergu. Ta v roce 1917 odprodala většinu svého majetku nalézajícího se na Moravě, včetně Bzence, Lesonice si však ponechala. Po její smrti přešlo panství na syna Uda, kterému byl po druhé světové válce tento majetek zkonfiskován.

První písemná zmínka o obci Lesonice pochází z roku 1190, kdy je ves připomínána v zakládající listině louckého kláštera. Původní název obce byl Horní Lesonice. První ověřená zmínka o obci je však až z roku 1321, kdy byly Lesonice zakoupeny Jindřichem z Lipé. Ten je zakoupil od vyšehradské kapituly spolu s vesnicemi Želovice a Bohutice. Existovaly totiž ještě Dolní Lesonice, které však roku 1610 buď zanikly nebo se spojily s tehdejšími Horními Lesonicemi.

Lesonice byly centrem rozsáhlého panství, o jehož rozšíření se v druhé polovině 17. století zasloužil nový majitel Adam Ladislav Věžník. K obcím Lesonice, Cidlina, Babice a dvěma pustým vsím Blatné a Martinicím připojil postupně Šebkovice, Lesůňky, Milatice, Martínkov a Horky. Obec byla v roce 1645 vydrancována švédskými vojsky.

Od roku 1689 vlastnil panství Karel Gotfried Aichbüchl, který jej rozšířil o statky ve Slavicích a Ratibořicích, jeho syn Josef Ignác pak připojil ještě statek výčapský. Tyto tři přikoupené statky však nikdy plně nesplynuly s původním panstvím a byly nazývány Dolním panstvím, zatímco celek ostatních obcí byl pojmenován Horním panstvím. V roce 1772 pak zakoupil panství František Nadasdy, roku 1810 pak Terezie Trauttmansdorfová a od roku 1823 již patřil rodu hrabat z Reichenbachu a Lesonic.

V Lesonicích se nacházela také středověká tvrz. Ve 2. polovině 16. století páni z Čechtína tvrz přestavěli na renesanční zámek. V jeho předzámčí nechala hraběnka Emílie z Reichenbachu a Lesonic okolo roku 1830 vystavět dvě mohutné budovy v klasicistním slohu určené pro správu panství. Část jejich prostor byla později přebudována a vyhrazena k rezidenčním účelům při návštěvách a pobytu majitelů panství v Lesonicích. Starý zámek byl poté postupně rozebrán.

Tolik tedy aspoň ve stručnosti k Lesonicím, jejichž historie byla svázána se Bzencem téměř po sto let jménem společných majitelů obou těchto panství.

Petr Janovský, Libor Kuchař, Vít Vratislavský

Veškeré fotografie a nákresy byly převzaty z oficiálního webu obce Lesonice – www.lesonice.cz.